

Брой 8

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2002

3 Броя:

4/5 стр.

*ПРОБЛЕМИ НА УСТОЙЧИВОТО
РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ У НАС ПРЕЗ
ПОСЛЕДНОТО ДЕСЕТИЛЕТИЕ - 2*

6/7 стр.

*ТРАВНА: ОБЩИНСКИ УЧЕНИЧЕСКИ
ПАРЛАМЕНТ*

8 стр.

*ПРЕЗИДЕНТЪТ В БОТЕВГРАД:
„ЦЕНТЪРЪТ ЩЕ СКЪСИ
ДИСТАНЦИЯТА МЕЖДУ
ГРАЖДАНИТЕ И ОБЩИНАТА“*

9 стр.

*ОБЩИНА ВЕНЕЦ: НИТО ЕДНО
ОТКРИВАНЕ НЕ Е КАТО ДРУГИТЕ*

10/11 стр.

*ПРОГРАМА "ПАРТНЬОРСКИ
ИНИЦИАТИВИ"*

12 стр.

НАГРАДА "ОБЩИНА ИНОВАТОР"

13 стр.

*ДЕЛЕГАЦИЯ НА РСО "МАРИЦА"
ПОСЕТИ ЛЕСТЪР, АНГЛИЯ*

14 стр.

*РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА С
ЕВРОПЕЙСКИ ИЗМЕРЕНИЯ*

15 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

16 стр.

КАЛЕНДАР

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ГРАЖДАНСКА РЕГИСТРАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЦИФРОВИ СЕРТИФИКАТИ

*От началото на 2002 г. ГД „ГРАО“ предлага на всички желаещи
общински администрации безвъзмезден достъп до национална
база данни „Население“ след еднократно осигуряване на цифров
сертификат върху смарт карта*

Единната система за гражданска администрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН) е национална система за гражданска регистрация¹ на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях. Функциите на ЕСГРАОН съгласно Закона за гражданската регистрация (ЗГР) са:

1. Създаване и поддържане на регистри за гражданското състояние и регистри на населението;

2. Създаване и поддържане на автоматизирани информационни фондове въз основа на регистрите за население;

3. Еталонодържател на уникалния административен идентификатор за физическите лица (ЕГН);

4. Еталонодържател на национална класификатор на настоящите и постоянните адреси в Република България;

5. Осигуряване на информационно и административно обслужване на законодателната, изпълнителна и съдебна власт.

ЕСГРАОН функционира на национално, областно и общинско равнище. Създадена е през 1994 година като обединяване на съществуващите до този момент областни масиви. Бързото развитие на информационните технологии води през 2000 г. до закупуването от МРРБ на RISK машина HP N4000 с достатъчно дисково пространство и подходящи параметри. Същата година националната база данни се прехвърля на нея.

Като еталонодържател на нацио-

Венцислав Христов —
Началник отдел „ЕОМ“,
Главна дирекция „ГРАО“,
МРРБ

налния класификатор на настоящите и постоянните адреси в Р България ЕСГРАОН контролира в националната база данни верността на адресите на гражданите и поддържа готовност за отпечатване на списъци от национално значение (напр. избирателни списъци).

Основна задача е осигуряването на съвременен достъп до националната база данни с: 1. Възможно най-ниска цена при поддържане на информационната система, 2. Качество на услугата, 3. Приложимост и достъпност за всеки потенциален потребител, и 4. Конфиденциалност на пренасяната информация и сигурност.

1, 2 и 3 определят избора на WEB интерфейс, но проблемът със сигурността и конфиденциалността на пренасяната информация остава. Тези изисквания логично довеждат до използването на цифрови сертификати. Предимствата, които те осигуряват, са:

1. **Автентичност** - идентифицирането и на двете страни е проверено и удостоверено. На тази база се получава съответна оторизация за достъп до информацията.
2. **Конфиденциалност** - съдържанието на информационния поток е защитено и не е видимо за останалия свят.
3. **Цялостност** - съдържанието не може да бъде променяно.
4. **Модерна стандартизирана технология**, позволяваща ползването на съвременни решения, които непрекъснато се усъвършенстват и развиват.

Особено важно се оказва и лесното ползване на цифровите сертификати, което не изисква високо ниво на ИТ познанията на потребителите. То се свежда до инсталиране на дадения сертификат на клиентския (например общинския) компютър и инсталиране на четец и софтуера за него, когато цифровият сертификат е върху смарт карта. На сървъра се инсталира сървърският сертификат и се описват сертификатите на всички клиенти (например избрани служители в общинската администрация), на които трябва да се разреши достъп.

При осъществяване на връзка сесията се криптира по SSL протокол. Сървърът и браузърът си обменят публичните части на сертификатите, след което и криптирания симетричен ключ. Чрез него се осъществява кодирането на по-нататъшния трансфер на данни.

Проблемът кога какъв сертификат е необходим зависи от целите, поставени за постигане:

1. Сървърският сертификат е необходим, когато е важно да се установи истинността на WEB сървъра (например електронен магазин).
2. При други решения от значение е точното идентифициране на клиента (например проверяване на състоянието на банкова сметка).

В нашия случай са важни и двете посоки. За потребителите на националната база данни (напр. общините) е от значение да са сигурни, че данните, които виждат, се предоставят именно от националната база данни (ГД „ГРАО“). От друга страна, ГД „ГРАО“ трябва да знае кой иска достъп до данните и дали има съответните права.

БЪДЕЩИ ВЪЗМОЖНОСТИ, КОИТО ПРЕДОСТАВЯТ ЦИФРОВИТЕ СЕРТИФИКАТИ:

- Обслужване на едно гише при административно-правното обслужване на населението.
- Проверка на личните данни - всеки български гражданин при наличие на електронен подпис би могъл да провери чрез Интернет всички данни, които се съхраняват за него в националната база данни.

Освен активното ползване на цифровите сертификати в информационната система, клиентските сертификати се използват за подписване и кодиране на цялата вътрешна кореспонденция между служителите в ГД „ГРАО“ и подразделенията в страната. Това е особено важно, тъй като целият актуализационен поток (около 20 млн. документа годишно) се получава и изпраща чрез Интернет и е нужна висока сигурност в комуникациите. Цялата изходяща кореспонденция може да бъде електронно подписвана, с което се удостоверява нейната цялост и идентичност.

Информацията за гражданите, която се поддържа в ГД „ГРАО“, е структурирана в

НЯКОЛКО РЕГИСТЪРА

Това са: Регистър на населението, Адресен регистър, Регистър по гражданското състояние, и Регистър по ЕГН. Достъп² до всички регистри имат ТЗ „ГРАО“ във всеки областен град, както и отделите по ЕСГРАОН и АПОН в онези общински администрации, които са потребители на информационната система на ГД „ГРАО“.

КАКВО Е НЕОБХОДИМО, ЗА ДА СТАНЕ ЕДНА АДМИНИСТРАЦИЯ ПОТРЕБИТЕЛ В ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА НА „ГРАО“?

Необходимо е да има:

1. Достъп до Интернет;
2. Цифров сертификат върху смарт карта;
3. Споразумение с МРРБ - ГД „ГРАО“ - това споразумение засяга спазването на изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за гражданска регистрация, като се предоставя само тази част от данните на гражданите, от която имат нужда за изпълнение на своите задължения.

Достъпът е **абсолютно безплатен и гарантиран в рамките на работното време.**

Осигуряването на достъпа до НБД „Население“ протича по следния начин:

1. Достъп до Интернет от компютрите в съответния отдел на общинската администрация (ЕСГРАОН и/или АПОН)

Интернет-достъпът е възможен от всеки компютър с операционна система Windows 98/ME/NT/2000/XP. Един от най-непретенциозните начини за достъп е по комутируема линия чрез локален Интернет-доставчик. По въпроси, свързани с осигуряване достъп до Интернет, можете да бъдете

консултирани от съответните специалисти в общинската администрация, а ако нямате такива - от местни фирми, предоставящи подобни услуги.

2. Издадени валидни персонални цифрови сертификати (електронни подписи) върху смарт карта с минимален срок една година

Цифровите сертификати, които използва ГД „ГРАО“ и ТЗ „ГРАО“, са персонални цифрови сертификати клас 2. Предвид Закона за електронния подпис е необходимо цифровите сертификати да бъдат инсталирани върху смарт карта. На всеки компютър, от който ще се работи с НБД „Население“, трябва да се инсталира картов четец, чрез който се прочита съдържанието на смарт картата. Минималната цена на комплект картов четец и смарт карта варира между 40 и 70 щ.д. Общината следва да закупи толкова смарт карти и цифрови сертификати, колкото са служителите, които ще работят с НБД „Население“. Цифрови сертификати се предлагат от Българска стопанска камара и от „Информационно обслужване“ АД. Цената на един цифров сертификат с валидност една година е около 20 щ.д.

3. Подписване на споразумение

След издаването на цифровия сертификат е необходимо да се изпрати подписан с електронния подпис е-mail до ГД „ГРАО“, в който са посочени името на общината, имената на служителите, които ще работят с националната база данни, телефони за връзка, както и да е декларирано съгласие със споразумението³ между ГД „ГРАО“ и общинската администрация.

Достъпът до НБД „Население“ се получава в 10-дневен срок след изпълнението на горните условия и получаването на споразумението (в 2 екземпляра), както и на копие от фактурата за закупен картов четец в ГД „ГРАО“.

ГД „ГРАО“ осигурява достъп на общинската администрация до НБД „Население“, като параметрите на достъпа (потребителско име и парола), както и начина на работа ще бъдат съобщени от ръководителя на съответното ТЗ „ГРАО“.

До момента достъп до НБД „Население“ е осигурен на над 40 общински администрации и райони на София и Пловдив.

КАКВО ПРЕДСТОИ?

Внедряване на Локална база данни (ЛБД) „Население“ под Windows през 2003 г. Новата версия на продукта запазва всички досегашни възможности и функции:

- въвеждане на всички входни документи за системата ЕСГРАОН;
- актуализация на вече въведени документи;
- диалогова работа и актуализация;
- издаване на всички АПОН документи на гражданите (удостоверение за наследници, родствени връзки, настоящ и постоянен адрес и др.)
- пълна съвместимост на НБД както в посока от общинските администрации към НБД, така и обратно.

Данните са организирани в SQL база данни, като е разширен значително техният обхват.

Целият приложен софтуер се предоставя **безвъзмездно** на всички общински администрации, които имат техническа готовност (Windows компютри и локални мрежи). Всички промени в приложния софтуер също се предоставят своевременно и безвъзмездно през ТЗ „ГРАО“. Не са необходими никакви допълнителни инвестиции за системен софтуер от страна на общинските администрации.

Като заключение бих искал да отбележа, че притежаваме една от най-модерните национални информационни системи в България. ЕСГРАОН е първата и засега единствена държавна администрация, която реално е внедрила и използва цифрови сертификати в своите ИТ решения. Така ние виждаме и реализираме идеите за е-Администрация и е-Управление.

За повече информация можете да посетите уеб-сайта на ГД „ГРАО“ www.grao.government.bg или да се обърнете към Венцислав Христов, н-к отгел „ЕОИ“ в Главна дирекция „ГРАО“, тел.: (02)986 34 86, Vhristov@grao.government.bg

P.S. Допълнение малко извън темата: Близката година общините няма да могат да ползват оптичния кабел на държавната администрация, но след включването им в него достъпът до Интернет ще бъде безплатен. - Бел. *peg*.

1. Основните данни за гражданската регистрация на лицата в съответствие със ЗГР са: ЕГН, име и история на промените, месторождение и данни за акта за раждане, адресна регистрация и история на промените, документ за самоличност, образование, семейно положение и данни за актовете за брак и развод, данни за роднините и съответните връзки (майка, баща, деца, братя/сестри), гражданство и промени в гражданството, правни ограничения, данни за смъртта (място, акт за смъртта, причина).

2. Съгласно чл. 7 ЗГР данните от гражданската регистрация се предоставят на:

- българските и чуждестранни граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси;
- държавни органи съобразно законоустановените им правомощия (митници, МФ, МВР, НОИ, НСИ, НЗОК, данъчни служби и др.);
- български и чуждестранни юридически лица въз основа на закон или акт на съдебната власт.

3. Споразумението може да се изтегли през Интернет, да се отпечата в два екземпляра и подпише от кмета на общината.

ПРОБЛЕМИ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ У НАС ПРЕЗ ПОСЛЕДНОТО ДЕСЕТИЛЕТИЕ - 2

Втори пореден брой ви представяме размислите на г-р арх. Александър Слаев за устойчивото развитие на градовете и проблемите в тази сфера, възникнали в България през последните години. Вярваме, че те ще провокират мнозина от вас да вземат отношение по повдигнатите въпроси. Очаквайте в брой 9 на бюлетина „Планирането на крайградските зони“ и „Градоустройственият мениджмънт и ролята на общините“

Още няколко щриха по проблемите на паркирането и гарирането. През втората половина на 20-те години в САЩ са достигнали ниво от един автомобил на всеки пет души (т.е. на всяко средно семейство). Великобритания е достигнала същото ниво три-четири десетилетия по-късно, а простата сметка показва, че още толкова десетилетия са били необходими, за да бъде достигнато и у нас (макар и с автомобили втора употреба). Е, това поне обяснява защо когато са проектирани новите лъскави офис-сгради в София, при всичките им основателни и неоснователни претенции и продажна цена от \$ 1000 за квадратен метър, никой не се е притеснявал от невъзможността да се осигурят достатъчно парко-места. А когато предложих на западен бизнесмен участие в строителство на офис-сграда на едно от най-атрактивните места в Пловдив, той отсече: „Шегуваш ли се? Та тук има само 8-10 парко-места! Такава сграда се нуждае минимум от 50-100 - поне по 1,5 за всяко работно място.“ Точно по тази причина на запад луксозните офис-сгради в последно време все по-често се строят в бизнес-паркове в покрайнините, а не в градските центрове. Бил съм в бизнес-парк в Нюкасъл в почивен ден и бях смаян от изобилието на паркинги, след това посетих същото място в делничен ден и останах още по-смаян, че всички паркинги бяха пълни и дори имаше множество коли, спрени по алеите (защото в случая - в бизнес-парка - „алеи“ звучи по-точно от „улицы“).

Наистина, огромна е разликата между подхода на Западна Европа и САЩ и нашенския. За съжаление има още една разлика, която тотално разбива аргументите ни, че се съобразяваме с принципите на устойчивото развитие. Тя се състои в това, че, ако американците застрояват жилищните си квартали с еднофамилни къщи от тухла, дърво и малко бетон (тези квартали съответно подлежат на лесна реконструкция), то ние застрояваме със седеметажни стоманобетонни кооперации, които ще преживеят минимум столетие и подлежат на реконструкция единствено чрез взривяване. Така ние обричаме бъдещите обитатели - нашите деца - на недостиг на парко-

места. Недостиг, и то с хиляди, както установи едно наше проучване от преди година.

Изходът прозира между редовете. И той съвсем не е нещо ново и нечувано, а напротив - всички го знаем много добре, само дето се заблуждаваме, че градоустройството ще търпи безкрайните ни компромиси и това ще ни се размине. Необходимо **е нито един градоустройствен план, нито една преработка на ПУП без ясна и точна сметка** колко са жилищата, офисите, работните места и посетителите, колко парко-места ще са необходими, в кои парцели и по колко гаражи ще се осигурят, колко с частен и колко с обществен достъп, къде и как ще се покрие недостигът за сметка на магазините в подходящите парцели, защото това е неизбежно. Къде най-сетне ще бъдат отредени терени и за етажни паркинги, без каквито никъде по света проблемът с паркирането и гарирането не е решен.

Никакви изключителни рецепти, нищо гениално - просто работа, рутина и пак работа. Проучване (тази дума в градоустройството май съвсем сме я забравили) и професионализъм без компромиси.

СРИВЪТ

В ГРАДОУСТРОЙСТВЕНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Въпросът за плътността и интензивността на застрояването съвсем не е лесен и еднозначен. Всъщност проблемът не е във високата плътност сама по себе си. Проблемът е, че **фактите и цифрите категорично доказват, че през последното десетилетие ние масово допускахме и продължаваме да допускаме необосновано висока интензивност ЗА СМЕТКА на рязко влошаване на урбанизираната среда, необезпечена с редица основни елементи и показатели - т.е. за сметка най-вече на изискванията на устойчивото развитие.**

Ключовите думи в случая са „обоснованост“ и „обезпеченост“.

За сравнение бих посочил урбанистичната практика например в Хонконг. Коефициентът на интензивност на

новите квартали там достига най-високите световни нива - 7,0 и дори над 7,0. Това е, първо, обосновано - Хонконг е най-гъсто населената държава в света и конкретно спрямо България там на квадратен километър се падат 63 (!) пъти повече жители. Второ, населението на тези квартали е в рамките на възможностите максимално обезпечено с открити и озеленени площи, обществени пространства, детски площадки и т.н. Паркирането е осигурено на 100 % в гигантски подземни и по-рядко надземни паркинги към всяка жилищна зона. Всеки квартал е планиран цялостно и професионално и нищо не е убягнало от вниманието на урбанистите.

Какво показват цифрите за ситуацията в градското планиране у нас през последните 10 години? Нека да направим съпоставка с практиката от 70-те и 80-те години. За целта беше направен анализ на показателите в две жилищни групи в обособени зони на Пета градска част (Кършияка), Пловдив. Зоната, условно наречена „А“, е била застроена през 70-е и началото на 80-те години, а зона „Б“ - през 90-те. Резултатите от сравнителния анализ са наистина плашещи: в зона „Б“ **откритите площи на жител са 6 пъти по-малко, зелените площи също са 6 пъти по-малко, детски площадки изобщо липсват**, а ако недостигът на парко-места в зона „А“ е 300 броя, то в зона „Б“ **недостигът е 82 %** или почти 1000 броя - и то само за пет жилищни квартала. В осем парцела от тази зона $K_{инт}$ е по-висок от 5, в четири е почти 6. Да не говорим, че новото население и новите застроени площи се нуждаят и от захранване с питейна вода, с електро- и топлоенергия и че съответната инфраструктура многократно се претоварва, защото по принцип тя следва да се оразмерява на база ОУП (ОГП). (Как иначе инфраструктурните предприятия биха градили стратегията си по градски зони?)

Толкова за „обезпечеността“.

Да разгледаме сега и „обосноваността“. Предполагам, че при разработването на ЗРП на Пета градска част в края на 80-те години плътността и интензивността на

застрояването са били обосновани с демографска прогноза чрез актуализиран анализ на ОГП или по друг подобен начин, но цялостно и с необходимата визия. Съответно коефициентът на интензивност е бил заложен от 1,5 до 2,0 за различните зони, а за конкретната зона „Б“ - 1,8. В периода 1993 - 1997 г. строителният режим в разглежданите 5 квартала на същата зона е променен под натиска на собствениците с 4 отделни изменения на ЗРП. Така средният $K_{инт}$ нараства на 2,9 - 3,2. При проектирането на сградите се увеличава допълнително, за да достигне стойността 3,5. Ето как вместо предвидените по първоначалния ЗРП 2000 жители днес зоната поема 3600.

По тази „технология“ жилищният капацитет на Пета градска част (Кършияка) е достигнал 50-60 хиляди нови обитатели - т.е. само Кършияка би могъл да побере още една „Тракия“.

Нека вметнем, че по някои официални статистики Пловдив през последното десетилетие благодарение на „блестящото“ си управление е отбелязал рекорд между големите български градове с най-висок процент безработица, най-голям спад в икономиката и най-голям отлив на населението. Тогава от къде ще се вземат тези нови 60 хиляди жители? - Риторичен въпрос.

Искам да подчертая, че Пловдив не следва да се възприема като изключение. Напротив - тези тенденции се наблюдават във всички големи градове у нас и може би най-ярко в София (с изключение на отлива, разбира се).

Всичко, изложено до тук, е просто поредното доказателство, че сляпото и безпринципно служене на интереса на отделния частен собственик или „бизнесмен“ поради погрешните ни професионални представи или поради заплащане може да бъде пагубно за урбанизма. Стигна се до там, че преди три години един английски колега, който ми беше на гости и разгледа две-три нови ЗРП и изменения на ЗРП, започна да ме учи на азбуката на градоустройството, защото остана с впечатлението, че това за нас е непознато.

Едва ли разумен човек би отрекъл необходимостта от гъвкавост при прилагането на Общия устройствен план. Липсата на гъвкавост също би била пагубна, но ние без друго сме безкрайно далеч от подобна догматичност. Защото едно нещо е полезната гъвкавост, която позволява актуализиране, доуточняване и коригиране на общата визия (ОУП с неговите режими, параметри и показатели) оперативно, но разумно и обосновано. Съвсем друго е когато изключенията се превърнат в правило, когато, без дори да се замислим, допускаме чрез отделни, но поголовни изменения застроените площи в цели градски райони да скочат двойно и тройно и в този процес общата концепция да се изгуби.

Това наистина е нещо съвсем друго, но едва ли е градоустройство. И още по-малко - устойчивост.

ОБЩИНСКИ УЧЕНИЧЕСКИ ПАРЛАМЕНТ В ТРЯВНА - СЛУЧИ СЕ!

По идея на Сдружението "Гражданска активност" в Трявна вече година действа Общински ученически парламент. За това време младите хора отчитат, че са успели да определят своите проблеми, постигнали са чуваемост на своите нужди, диалог с местните власти и широка гражданска подкрепа. Проектът бе един от финансираните от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество по линия на проект „Общински форум“.

„Сега най-важното за младите парламентаристи е, че до септември, когато проектът ще приключи, трябва да подготвят нов, който да продължи да развива досегашния опит и да изгражда младите хора като активни граждани с действащо отношение към проблемите в общината и решенията на местните власти“, - сподели Веселина Миланова, координатор на проект „Общински ученически парламент“ и управител на Сдружение "Гражданска активност". Неотдавна сдружението е реализирало подобен проект, целящ да провокира пасивността на гражданите и да я превърне в открит глас за диалог с представителите на местната власт. Според Веселина Миланова това е пътят към партньорство и ефективно местно самоуправление.

На гражданско самосъзнание Веселина не се е учила в училище. То си е в нея. Докато е била учителка, е водила клуб „Дебати“, където е разбрала, че спорът между тезата и антитезата е всъщност силата на аргументите и уменията да се използват. До постигане на диалог - същността на гражданското общество. Сега, в практиката си на журналист тя ежедневно се сблъсква с нагласата: „Абе, има проблем, ама вие го кажете“ или „Имам проблем, ама не знам към кого да се обърна“. Оттук се ражда идеята за Ученически парламент.

След сформирането с помощта на лидерските съвети в училище, Общинският ученически парламент се среща с кмета на Община Трявна Стефан Данаилов и с председателя на ОбС Драгомир Николов. Искрената им готовност за партньорство окуражила младите хора. Всеки път те са „добре дошли“ на заседанията на Общинския съвет, в кабинетите на общинския екип. Там могат да вземат решения, да се запознават с документи и четат папки с важни материали. Именно в тези „отворени врати“ се крие причината учениците да искат да продължат проекта. Те вече срещнали разбиране за предоставяне на място за младежка територия - под Музея на иконата. После заедно с общинските съветници почистили терена. Сега са в ход обещаните от общината дейности по облагородяването му със спортни съоръжения - шведска стена, лост,

греди, катерушки и люлка. От своя страна Общинският ученически парламент ще изработи пейки за отход, маси и кошчета за отпадъци. Тази есен младите хора очакват общинската управа да удовлетвори и другото им желание - помещение за постоянна работа на Ученическия парламент.

25-те пратеници на училищата в Общински ученически парламент - Трявна работят в различни комисии по социални въпроси, култура, спорт, туризъм, екология и др. Практиката обаче показва, че на парламентаристите им е по-интересно да бъдат заедно, защото на насрочено заседание на една комисия се явяват всички, които могат да присъстват. Сред тях е и едно момче от Стара Загора. Казват, че то е емблемата на приятелството с Младежкия общински съвет в неговия град. Тревненци още коментират срещата с кмета на Община Стара Загора, който лично ги приел в кабинета си и обменили мисли относно практиката за младежка активност в двата града и ролята на местните власти.

Тази година беше подписано споразумение с председателя на ОбС - Трявна Драгомир Николов и с кмета на Община Трявна Стефан Данаилов, според което на сесиите, както и на заседанията на постоянните комисии към ОбС може да присъства един младежки делегат. Учениците декларираха, че имат желание да пробват себе си в нелеката работа на общински служител. Всяко присъствие на младите хора се приема с радост от общинските съветници и те с готовност помагат на по-младите си колеги.

Сега желанието на всички е устойчивото развитие на проекта. Нужно е финансиране на младежките инициативи и дейности, за да продължи и занапред Общинският ученически парламент. Експертите Светлин Ганков от сдружение „Болкан Асисит“ и Донка Михайлова от дружество „Знание“ в Ловеч обучаваха младите хора как

**СТЕФАН ДАНИЛОВ,
КМЕТ НА НА
ОБЩИНА ТРЯВНА:**

В ОБЩИНА ТРЯВНА РЕШЕНИЯТА НА МЕСТНАТА ВЛАСТ СА ПОДЧИНЕНИ САМО НА ПРИОРИТЕТИТЕ

От позиция на историята в Трявна в момента се ражда съвременна и модерна икономика. Процесът ще продължи 15-20 години, което в рамките на един човешки живот е твърде много. Последното, което ме наведе на тези заключения, е повишената с около три пъти стойност на парцелите в града, дори и на онези от покрайнините, които не са толкова атрактивни. Фактите показват завишен инвеститорски интерес към града.

В общината приватизацията беше успешна и тя напълно промени облика на града. Ако не бяха частните инвеститори, Трявна щеше да бъде същото скучно, провинциално градче, с рухнали сгради в центъра. За разлика от доста общини, тук партньорството между местната законодателна и изпълнителна власт е подчинено на приоритетите, залегнали в стратегията на общината - икономическо развитие, туризъм, инфраструктура и др. Мисля, че ако държавата беше споделила отговорността по приватизацията на фирмите с общините, резултатите щяха да са по-добри, а фирмите нямаше да попаднат в ръцете на случайни хора, които нямат хабер от производство и управление на стопанска структура.

В подкрепа на своята теза ще посоча изникналите скоро пет големи хотела с екстри, които правят Трявна още по-привлекателна и по-атрактивна на туристическата карта. Само за 2002 година тук се очакват над 10 хил. германски туристи, които ще дойдат по договор на един от хотелите с германската туроператорска фирма „ТУИ“. Над 2 хиляди нощувки са заявени за друг хотел по линия на „Некерман“. Общината се чувства отговорна да създава подходяща среда за инвестиране в този бизнес и добри условия за туристите. Ние имаме намерение да предложим на вече инвестиралите да изградим съвместни атракции, които без съмнение ще осъвременят инфраструктурата и ще разнообразят възможностите за развлечения както на малките, така и на големите туристи. Подкрепям казаното за нарасналия интерес към града и с данни за постъпилите приходи в музеите. Само там за първото полугодие на тази година са влезли над 15 хил. лв., което е над два пъти повече от същия период на миналата година.

Сега в Трявна се ражда модерна икономика. Малките производствени фирми са доста по-успешни предвид своята гъвкавост по отношение на организацията, пазарите и издръжката в сравнение с някогашните, изпълнени с ненужна гигантомания заводи. Не са малко трикотажните фабрики, които произвеждат на доста високо ниво. Имаме и дърводелски производства, чието качество на продукцията се предпочита зад граница. Скоро тук ще отвори врати ново, модерно мебелно производство, което ще бъде уникално за областта. Убеден съм, че онова, което превръща възрожденска Трявна в интересен град, е именно частният инвеститор и успешната приватизация на общинската собственост. Остава ни да приватизираме още един обект - някогашният ГУМ, за продажбата на който процедурите вече са в ход.

да пишат проекти. Те срещат и подкрепата на Сдружение "Гражданска активност".

Последното, с което Ученическият парламент привлече вниманието на цялата тревненска общественост, бе честването на Деня на детето. Благодарение на тях той бе превърнат в празник на децата от целия град, което не се бе случвало от години. Първа в програмата беше футболната среща между общинска администрация и общинските съветници и младите парламентаристи. Победата бе на младите, макар и с един гол разлика. После дойде време за рисунки върху асфалта пред новата общинска сграда. След обед се проведе голям купон с рок и рап групи. Със съдействието на Държавната агенция

за закрила на детето и със средства на ОУП бяха издадени две брошури: едната с извадки от Закона за закрила на детето, а другата, джобен формат, с 15-те правила за съхранение, ако младият човек попадне в непозната среда или на улицата.

Децата вече сами поемат инициатива и сами носят отговорност за собствените си действия. „Те не искат някой да се грижи за тях, да им вмениява ангажименти, които не са им приятни, защото са спуснати отгоре“, - обяснява Веселина Миланова. ◆

Страницата е подготвена от Мариана Мангичева, журналист, Габрово

ПРЕЗИДЕНТЪТ В БОТЕВГРАД: „ЦЕНТЪРЪТ ЩЕ СКЪСИ ДИСТАНЦИЯТА МЕЖДУ ГРАЖДАНИТЕ И ОБЩИНАТА“

Татяна Димитрова
ФРМС

На 17 юли в Община Ботевград тържествено бе открит Център за административни услуги и информация по Програма „Подобряване обслужването на гражданите“ на ФРМС/ААМР. Гости на откриването бяха Президентът Георги Първанов, г-жа Надере Лий, ръководител отдел „Демокрация“ към ААМР, Посланикът на Кралство Дания, представители на ФРМС. Събитието бе почетено и от депутати, столични журналисти и граждани на Ботевград.

В словото си Президентът Първанов поздрави Община Ботевград, ААМР и ФРМС за това, че са успели да мобилизират ресурс и да намерят пътища, за да създадат този привлекателен център. **„Той без съмнение ще бъде част от политиката на отваряне на общината, ще скъси дистанцията между гражданите и общината, когато става дума за услуги. Това е една от задължителните предпоставки да се сведат до минимум условията за корупция във всяка една администрация“**, каза Президентът.

„Утвърждаване на имиджа на общината от затворено-управленски тип към открито-дружелюбен е приоритет на ръководството на Община Ботевград. Центърът ще предоставя 50 вида услуги, които са 80% от общия брой на предлаганите услуги от общинската администрация чрез петте си работни места,“ съобщи при откриването кметът Цветолюб Савов. Той отправи сърдечна благодарност към ААМР за финансовата подкрепа, осигурила техническото и технологично обезпечаване на центъра, и към ФРМС за методичната и организационна помощ. 28 000 лв. бе отпусната донорска помощ за центъра, а 23 551 лв. е собственият принос на Община Ботевград.

Надере Лий, ръководител отдел „Демокрация“ към ААМР, поздрави присъстващите от името на Посланика на САЩ и Американската агенция за международно развитие. **„Едно от най-демократичните неща, които местните власти могат да направят, е да отворят вратите си за гражданите,“** каза в слово си тя. Г-жа Лий изрази надежда, че при следващото си посещение в Ботевград ще намери центъра също толкова пълен с посетители, колкото при откриването.

Продължава изпълнението на проектите изграждане и усъвършенстване на общински центрове за услуги на гражданите в 32 общински територии на страната с подкрепата на Американската агенция за международно развитие по Програма „Подобряване обслужването на гражданите“ на ФРМС. След като в два поредни броя информирахме за официалния старт на първите четири центъра по програмата, сега предлагаме нова информация от общината в Ботевград и Ве...

ОБЩИНА ВЕНЕЦ: НИТО ЕДНО ОТКРИВАНЕ НЕ Е КАТО ДРУГИТЕ

Любомира Колчева
ФРМС

На 3-ти август 2002 г. в шуменското село Венец бе официално открит Център за услуги и информация на гражданите. Центърът е шестият в страната, изграден с много усърдие и ентузиазъм от екипа на общинската администрация с финансовата подкрепа на ААМР и техническа и експертна помощ от екипа на ФРМС в рамките на програма „Подобряване обслужването на гражданите“. С отпуснатите от Американската агенция по програмата 28 000 лева в Община Венец са закупени оборудване, софтуер и три компютърни работни станции за центъра. Собственият принос на общината е 17 500 лева.

Съботен ден. Обичайно ден за работа на полето в този край. Из нивите с метли от двете страни на пътя, водещ от магистралата за Варна до закътаното 30 км навътре от нея село Венец, бяха насядали хора от околните села, които редяха снопове метли от тазгодишната реколта. Дървената мелница, символ на общината, приветстваше гостите на общината вдясно от шосето.

От съседното, най-голямо в общината село Ясенково специално за откриването пристигнаха две детски танцови групи - дискобалет и традиционни местни танци.

Цялата общинска администрация, представители на Общинския съвет, граждани и гости участваха в тържеството. Сред официалните гости бяха проф. д-р Кент Хил, заместник главен администратор на Американската агенция за международно развитие във Вашингтон и ръководител на програмите на агенцията за Европа и Евразия заедно със съпругата си, г-жа Надере Лий, ръководител отдел

„Демокрация“ към ААМР, г-н Том Потоцки, съветник „Местно самоуправление“ към ААМР, г-жа Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, г-н Ебазер Реджеб и г-жа Нора Чалъкова, заместник областни управители на Област Шумен.

Преди тържественото прерязване на лентата приветствени думи към присъстващите отпрати кметът на Община Венец г-н Кахри Ибрахим. Той очерта значимостта на събитието за гражданите и общинската администрация.

В приветствието си към гражданите и гостите на събитието проф. д-р Хил отбеляза, че след края на Студената война, Американската агенция за международно развитие подпомага страните в преход в три основни направления: икономическа реформа, политическа реформа и хуманитарна помощ. **„Това, на което ставаме свидетели днес, е пример за изграждане на демокрацията чрез въвличане на гражданите в местните процеси на вземане на решения“.** Кметът на Община Венец г-н Кахри Ибрахим сподели, че с откриването на центъра общинската администрация поема сериозен ангажимент към своите граждани: **„Оттук нататък Общинската администрация ще отстоява своя ангажимент за ефективна работа на центъра, професионални взаимоотношения между служителите и уютна обстановка за гражданите“.**

Безспорен принос за успеха на центъра има екипът на общината, който с безрезервната подкрепата на кмета работи по създаването му - г-жа Зюбейде Кьосева, зам.-кмет на Община Венец; г-жа Зюбейде Ибрям, секретар на Община Венец, и г-жа Айнур Ибриз, директор „Административно обслужване“. Работата в полза на гражданите изисква ежедневна грижа за по-добро и близко до тях обслужване. Затова и г-жа Кьосева не скри, че реално почти две трети от работата тепърва предстои. Следваща стъпка, която администрацията обмисля

например е превод на брошурите с информация за предоставяните общински услуги на турски език. По този начин центърът наистина ще се доближи максимално до нуждите на гражданите.

„Ние сме хората, това е мястото и сега е времето“ - мотото на общинската администрация посреща всеки клиент на центъра. Тези думи изразяват философията задусилията и желанието за подобро обслужване на гражданите. Чрез програмата общинските екипи на практика я осъществяват.

ПРОГРАМА „ПАРТНЬОРСКИ ИНИЦИАТИВИ“

(финансира се от Американската агенция за международно развитие)

МОДУЛ „ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА“

През юли ФРМС официално представи пред медиите одобренията за финансиране през април проекти на нестопански организации, насочени към подобряване на жизнената среда. В рамките на стартиралите от юни 30 проекта в 29 общини от цялата страна ще бъдат изградени 15 детски площадки, ще бъде извършено благоустрояване на училищни дворове и подобрени условията за спорт, ще бъдат почистени и облагородени 4 парка.

В конкурса участваха 272 нестопански организации от цялата страна, които представиха свои проекти за подобряване на жизнената среда, отчитайки най-неотложните потребности на съответното населено място и възможностите за привличане на гражданите в дейностите по проекта.

Проектите се изпълняват през периода юни - декември 2002 г. като първите видими резултати за по-голяма част от проектите ще са налице през септември. Общата стойност на финансирането възлиза на 447 931 лв. Осигуреният допълнителен собствен и партньорски принос от страна на организациите е 245 086 лв.

На 10 август 2002 г. от 11 часа в Слънчевата градина в гр. Вършец беше тържествено открита една от четирите новоизградени детски площадки в града. Откриването отбеляза първото успешното приключване на проект по програмата.

Проектът на СНЦ „Агенция за туризъм, бизнес и обучение Алсена“ бе изпълнен през периода юни - август 2002 г. Предоставеното финансиране е 6673 лв. Община Вършец подкрепи реализацията с допълнително средства в размер на 2225 лв. В подготовката на терените за монтиране на първите за града детски площадки се включиха граждани от общината, вкл. и граждани, ползващи социални помощи.

Откриването се състоя в рамките на Празниците на курорта, минералната вода и Балкана, провели се във Вършец от 9 до 11 август 2002 г.

Другите 29 проекта се изпълняват както следва:

■ гр. Айтос - проект „Физкултурата и спортът - мои спътници четири сезона“, изпълнява Училищно настоятелство „Св. Св. Кирил и Методий“ - гр. Айтос;

■ гр. Белене - проект „Изграждане на детска площадка в кв. 43 по ПЗР на гр. Белене“, изпълнява читалище „Христо Ботев - 97“ - гр. Белене;

■ гр. Бургас - проект „Благоустроеният училищен двор - грижа за обучение и активни игри на деца с увреждания“, изпълнява сдружение „Партньори за бъдещето“ - Бургас;

■ гр. Горна Оряховица - проект „Другото място - нашия парк“, изпълнява сдружение „Горна Оряховица 2000“;

■ гр. Долни Дъбник - проект „Красива и здравословна среда за нашите деца“, изпълнява фондация „Интеграция, развитие и реформа на обществото“ - Плевен;

■ с. Дорково - проект „Обновяване на читалищния парк и изграждане на детска площадка в него“, изпълнява читалище „Св. Св. Кирил и Методий“ - с. Дорково;

■ гр. Дряново - проект „Войната на таралежите“, изпълнява баскетболен клуб „Локомотив“ - гр. Дряново;

■ гр. Елхово - проект „Създаване на по-добри условия за отдих и спорт чрез възстановяване на парка в гр. Елхово“, изпълнява сдружение „Агробизнес център - Елхово“ - Елхово;

■ гр. Кърджали - проект „Благоустрояване на училищния двор на Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ и ГПЧЕ „Христо Ботев“ - Кърджали и изграждане на детска площадка“, изпълнява Училищно настоятелство „Св. Св. Кирил и Методий“ - Кърджали;

■ гр. Ловеч - проект „За един по-чист град - 2“, изпълнява фондация „Обществен фонд за развитие на Община Ловеч“;

■ гр. Мизия - проект „Детска площадка за отдих и спорт в квартал „Новото село“, гр. Мизия“, изпълнява СНЦ настоятелство „Общински детски комплекс“;

■ с. Паталеница - проект „Училище - театър“, изпълнява Училищно настоятелство „Св. Пантелеймон“ - с. Паталеница;

■ гр. Перник - проект „Благоустрояване и озеленяване на междублоково пространство кв. „Дараците“, кв. 267-ЦГЧ, гр. Перник“, изпълнява Регионален бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия - Перник;

■ гр. Полски Тръмбеш - проект „Училищният двор - живописен кът за спорт и отдих“, изпълнява Училищно настоятелство при СОУ „Цанко Церковски“ - гр. Полски Тръмбеш;

■ гр. Поморие - проект „С общи усилия за благо на децата“, изпълнява сдружение „Ново хилядолетие“ - Поморие;

■ гр. Самоков - проект „Изграждане на детски кът Смерхурко“, изпълнява фондация „За Самоков“;

■ с. Сатовча - проект „Паркоустройство на училищния двор в село Сатовча“, изпълнява Училищно настоятелство при СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“;

■ гр. Свищов - проект „Парк Надежда“, изпълнява сдружение „Земя завинаги“ - Свищов;

■ гр. Сливен - проект „Моят град - по-добро място за живот“, изпълнява SOS Здраве - Сливен;

■ гр. Сливен - проект „За децата на Речица“, изпълнява фондация „Гражданска инициатива за партньорство и нова етническа толерантност“;

■ с. Сливо поле - проект „Заедно за един по-красив свят“, изпълнява Училищно настоятелство към СОУ „Отец Паисий“, с. Сливо поле;

■ гр. Смолян - проект „Нашият училищен двор: партньорство за изграждане на ефективна среда“, изпълнява сдружение „Училище 21 век“ - Смолян;

■ гр. Тополовград - проект „Зелена академия 4 - преустройство на лятно кино в детски спортно-развлекателен център“, изпълнява читалище „Св. Св. Кирил и Методий“ - Тополовград;

■ гр. Троян - проект „Училището е моят ум, играта навън - моето здраве! Благоустройство и реконструкция на училищния двор на ОУ „В. Левски“ - с. Борима, Община Троян, и на двора на ЦДГ „Синчец“ - гр. Троян“, изпълнява сдружение „Колегиум на директорите в образованието“ - Троян;

■ гр. Трявна - проект „Чист роден край“, изпълнява Регионално екологично сдружение „Янтра“ - Габрово;

■ гр. Търговище - проект „Изграждане на общодостъпна среда и зона за отдих“, изпълнява Агробизнесцентър/Бизнес инкубатор - Търговище;

■ с. Ушинци, с. Балкански и с. Пороище - проект „Зелено село“, изпълнява Център за икономическо развитие - Разград;

■ гр. Чирпан - проект „Парк „Яворов“ - символ на осъвременена традиция“, изпълнява фондация „Яворов“ - гр. Чирпан.

с. Паталеница - проект „Училище - театър“

МОДУЛ „ЕФЕКТИВНИ ПАРТНЬОРСТВА“

В края на май 2002 г. стартира изпълнението и на 10-те одобрени за финансиране проекта по модул „Ефективни партньорства“. Проектите бяха излъчени измежду 158 предложения на организации от цялата страна. Общата стойност на отпуснатото финансиране възлиза на 125 605 лв. Привлеченият допълнителен принос е остойностен на 26 018 лв. Изпълнението на проектите е в периода юни 2002 г. - май 2003 г.

Проектите и изпълнителите им са както следва:

■ гр. Бяла Слатина - проект „Гражданско събрание“, изпълнява гражданско сдружение „За Бяла Слатина“ - Бяла Слатина;

■ гр. Бургас - проект „Група за посредничество между етническите малцинства и Общински съвет - Бургас“, изпълнява сдружение „Регионална асоциация за професионално сътрудничество“ - Бургас;

■ гр. Гълъбово, Раднево и Чирпан - проект „Изграждане на положителен образ на общините Гълъбово, Раднево и Чирпан - основа за създаване на доверие у гражданите и външни партньори“, изпълнява Агенция за регионално икономическо развитие - Стара Загора;

■ гр. Добрич - проект „Устойчив модел за участие на гражданите в съставянето, обсъждането и контрола на бюджета на Община град Добрич“, изпълнява СНЦ „Дружество за разпространение на знанията“ - Добрич;

■ гр. Каспичан - проект „Граждани и местна власт. Механизми за контрол и обратна връзка“, изпълнява Сдружение „Център за младежки и студентски инициативи“ - Шумен;

■ гр. Момчилград и Кърджали - проект „Кампания за включване на жените от етническите малцинства в общините Момчилград и Кърджали при вземане на решения от местната власт“, изпълнява „Родопея-Балканика“ - Кърджали;

■ с. Слънчево, Община Аксаково - проект „Природата е в нашите ръце“, изпълнява фондация „Защитени територии Северно Черноморие“ - Варна;

■ гр. Стара Загора - проект „Старозагорска инициатива за гражданска активност“, изпълнява Гражданско общество за развитие на местното самоуправление - Стара Загора;

■ гр. Царево - проект „Инициатива за преобразуване на ситуация на конфронтация в отношения на сътрудничество между граждани и местна власт в Община Царево“, изпълнява Българско сдружение за насърчаване на гражданската инициатива - Бургас;

■ гр. Ямбол - проект „Прозрачност и публичност в работата на местната власт“, изпълнява Клуб „Местно самоуправление“ - Ямбол. ◆

ДО 31 СЕПТЕМВРИ СЕ ПРИЕМАТ ИНОВАЦИОННИ ПРАКТИКИ ЗА НАГРАДАТА „ОБЩИНА НОВАТОР“

КОЙ?

Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) учредява годишна Награда „Община новатор“, с която отличава общината в България, най-активно прилагаща и споделяща (чрез ФРМС) иновационни практики в местното самоуправление.

КАКВО (ПРЕДСТАВЛЯВА НАГРАДАТА)?

Специално изработена уникална статуетка.

Тази година ще бъдат присъдени трето, второ и първо място, като първото място освен статуетката включва и два самолетни билета за европейска дестинация, които общината победител може да ползва в рамките на настоящия мандат (1 ноември 2002 г. - 31 юли 2003 г.) за участие на свои представители (1 общински служител и 1 представител на нестопанска/бизнес организация) в международни прояви, стимулиращи новаторството. **Билетите към наградата са осигурени с любезното съдействие на CARLSON WAGONLIT Travel.**

КОГА И КЪДЕ?

За първи път Наградата „Община новатор“ ще бъде връчена от ФРМС в рамките на Националното честване Деня на българската община, 18 октомври 2002 г., к.к. „Албена“.

КАК?

ФРМС ще отличи общините, чиито служители и местни НСО са публикували или изпратили за публикация най-голям брой иновационни практики в едноименното издание на ФРМС (1 ноември 1999 г. - 31 септември 2002 г.).

ЗАЩО?

Вече 4-та година ФРМС последователно насърчава, събира, публикува и широко разпространява новаторски практики, които стимулират находчивостта и обмяната на опит в българското местно самоуправление чрез своя уникален за страната и Европа проект „Иновационни практики в България“.

Стартирал през септември 1998 г. с финансовата подкрепа на Институт Отворено общество - Будапеща и Американската агенция за международно развитие, проектът създава устойчив модел за събиране и разпространяване на иновационни практики в областта на местното самоуправление. Общини, заинтересовани нестопански организации, граждани и държавни институции получават в печатен и електронен вид достъп до информация за постиженията на своите колеги, както и възможност да направят своята дейност широкоизвестна (практиките се публикуват от ФРМС в печатен и електронен вид на български и на английски език).

От края на 2001 г. ФРМС удостоява общини и организации с Награда за иновация в различни тематични сфери на местното самоуправление. Носители на награди за новаторски принос до момента са 5 български общини и една стопанска организация в три сфери: европейска интеграция и международно сътрудничество, маркетинг на община, устойчиво развитие.

Наградата „Община новатор“ ще оценява цялостния новаторски принос на българските общини.

Изпращайте нови иновационни практики в срок до 31.09.2002 г. на: Богдана Шопова, координатор проект „Иновационни практики“, ФРМС, тел. (02) 943 44 22 вътр. 120, факс: (02) 944 23 50, е-поща: bshopova@flgr.bg

Тази година Денят на българската община ще бъде истински празник на местните власти!

През тази година Денят на българската община - 12 октомври - ще бъде отбелязан по различен от предходни години начин. Новото е продължителността на националното честване (три дни) и най-вече неговото съдържание. През 2002 г. за пръв път **отбелязването на национално ниво ще се проведе под формата на Годишна среща на местните власти**, която се състои **от 17 до 19 октомври в курортен комплекс „Албена“**. Значително по-голям ще бъде и броят на участниците. Всяка община може да участва с поне 4 свои представители, ще се включат гости от централната власт, чуждестранни асоциации на местните власти, партньорски и донорски организации.

Поканените над 1500 участника ще имат възможност да избират между различните модули от програмата на честването, която включва семинари, дискуссионни форуми, срещи по интереси с представители на централната власт. Проявите ще се провеждат паралелно, като всеки в зависимост от своите предпочитания ще може дневно да участва в една или две от тях. Отделено е време и за развлекателна програма - спортни турнири, изпълнения на общински мажоретни състави, модно ревю, концерти и други. Организатор на честването е Националното сдружение на общините в Република България в партньорство с: Програма Инициатива Местно самоуправление, Фондацията за реформа в местното самоуправление, Националната асоциация на секретарите в РБ, Национална асоциация „Правна инициатива за местно самоуправление“, регионалните асоциации на общини и к.к. Албена.

ДЕЛЕГАЦИЯ НА РСО "МАРИЦА" ПОСЕТИ ЛЕСТЪР, АНГЛИЯ

От 8 до 12 май 2002 г. делегация на Регионалното сдружение на общини „Марица“ посети Община Лестър в Англия. Делегацията бе в състав Георги Иванов, кмет на Община Хасково и председател на РСО „Марица“; Атанас Димитров, кмет на Община Маджарово; Димитър Хаджииванов, кмет на Община Димитровград, и Райна Йовчева, изпълнителен директор на РСО „Марица“.

Целта на визитата бе подписването на протокол за техническо сътрудничество между РСО „Марица“ и Лестър. Споразумението за сътрудничество бе подписано на 9 май 2002 г. от английска страна от г-н Раминик Кавиа, съветник в Общинския съвет на Лестър и представител на офиса за международно сътрудничество, и от г-н Иванов - от българска страна. В документа като области за сътрудничество са посочени: **икономическо развитие; подпомагане на малкия и среден бизнес; подпомагане на малцинствените общности; жилищно строителство; околна среда; обучение и квалификация.**

В рамките на визитата си българската делегация се срещна с ръководителите на офиса по Европейско сътрудничество на общинска администрация - Лестър. С тях бяха коментирани приоритетни за РСО „Марица“ проекти в областта на културата, селското стопанство, алтернативния туризъм, работа с малцинствата и икономическото развитие.

Среща бе осъществена и с изпълнителния директор на Princess's Trust в Лестър, с когото бяха обсъдени възможностите за сътрудничество между двата региона за подпомагане на успешната реализация на младите хора.

Делегацията посети и лестърската болница и разговаря с ръководителя на отдел „Кадри“ г-жа Елън Смит. На срещата бяха коментирани конкретните изисквания, които имат от страна на Лестър за реализиране на проекта за осигуряване на работни места за медицински сестри, завършили Хасковския колеж, в лестърските болници. В резултат на тази среща в Хасково от 17 до 19 юни бе осъществена визита на делегация от експерти, работещи за набиране на персонал за Лестърската болница, които се срещнаха с ръководството на Хасковския медицински колеж, и представители на Хасковската многопрофилна болница за активно лечение. Бяха набелязани конкретни стъпки за бъдещото реализиране на проекта за осигуряване на работни места на медицински персонал от Хасково в Лестър.

На 10 май българската делегация се срещна с г-жа Мери Дрейкот, съветник в Лестърския общински съвет, и нейния екип, която подпомогна осигуряването на дарение от пожарни автомобили, оборудване и екипировка за регионалната служба за борба с бедствията и аварията - Хасково.

По време на посещението си в Англия делегацията се срещна с българския посланик във Великобритания, с когото бяха обсъдени потенциалът и възможностите, които се дават на Хасково с подписването на споразумението между българския и английския град. Г-н Добрев обеща подкрепата си за организиране на Българска седмица в Бирмингам, която се планира за септември 2002 г. Г-н Посланикът се ангажира да лобира пред програмите на английското правителство при депозитиране на проекти от страна на региона на Марица. ◆

Материалът е предоставен на
информационния бюлетин от
РСО "Марица".

13

РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА С ЕВРОПЕЙСКИ ИЗМЕРЕНИЯ

Марина Димова
ФРМС

На 20 юли приключи двуседмично работно посещение в Чехия и Португалия на тема „Регионална политика и развитие“, организирано от ФРМС с финансовата подкрепа на Програма Инициатива Местно самоуправление. Участниците в работното посещение бяха представители от Народното събрание, областните администрации, изпълнителната власт и кметове на общини.

По време на първата седмица делегацията имаше възможност да проведе работни срещи и дискусии с представители на различни институции, работещи в областта на регионалното развитие, подготовката на страната за присъединяване към Европейския съюз и ползването на структурните фондове. Основна цел на посещението в Република Чехия бе да се проучи опитът на страна, която в момента се намира в процес на присъединяване към ЕС и би могла да предаде на България както положителния си опит, така и да предупреди за неудачите. Изключително ползотворни срещи бяха проведени с експерти от Министерство на регионалното развитие, Министерство на финансите, представители на регионалните и местни власти.

Участниците получиха подробна информация относно законовата рамка на регионалното развитие в Чехия, както и за цялостна политика по отношение на регионалното развитие в национален мащаб. Бяха споделени както трудностите, така и успехите в процеса на подготовка на страната за ползване на структурните фондове, подготовката и реализацията на проектите и програмите в рамките на предприсъединителните фондове. Внимание бе отделено и на мониторинга и контрола на реализираните проекти и институционалната рамка на експлоатиране на фондовете. Кръгът на темите бе затворен с последните проведени дискусии с представители на регионалните и местни власти, които внесоха допълнителна яснота по отношение на връзките между отделните нива на управ-

ление, функциите и правомощията на всяко управленско ниво. Изключително полезен бе опитът и моделът, представен от Комисията по присъединяване към ЕС, Министерски съвет, свързан главно с хармонизирането на чешкото законодателство с европейското. Задачите на Комисията са да дава оценка на съществуващо законодателство или проектозаконови за степента им на съвместимост със законодателството на ЕС, както и да поддържа Национална система за сближаване на правото.

Втората част от работното посещение протече в Република Португалия, с не по-малко интересна и полезна програма и под знака на гостоприемството на домакините - Марио Давид, политически съветник на министър председателя на Португалия, и Националната асоциацията на общините в Република Португалия. Срещи бяха проведени в Министерството на градовете, териториалното планиране и околната среда, Министерството на благоустройството, транспорта и жилищата, Министерството на финансите, три португалски общини и агенции за регионално развитие.

В резултат на интензивната работна програма и проведените срещи в различните министерства, областни администрации и общини във всяка една от посетените страни участниците имаха възможност да се запознаят в дълбочина с актуалните тенденции за развитие в областта на регионалната политика, както и да проследят начините, по които се осъществяват реформите в страна в процес на присъединяване към ЕС и страна, която вече е членка на ЕС.

Като **ключови обобщения и изводи** участниците в работното посещение посочиха преди всичко, че е необходимо добре да се регламентират органите, участващи в процеса на регионално планиране и развитие, както и да се търси възможност за създаване на оптимален брой регионални комисии и звена. Необходимо е ефективно взаимодействие и координация между нивата на управление по хоризонтала и вертикала. Основна предпоставка за развитие е установяване на механизъм за демократично и прозрачно определяне на национални, регионални и местни приоритети и ясни критерии за одобряване на проекти. От особена важност е създаването на действащи органи на управление на ниво региони за планиране. Участниците в работното посещение застанаха зад идеята, че в момента в България трябва да се осигури законово финансирането на процесите на планиране и регионално развитие на централно, регионално, областно и общинско ниво и основен приоритет следва да бъде приемането на нов Закон за регионалното развитие, който да регламентира всички посочени по-горе идеи.

Всички направени предложения, коментари и препоръки от участниците в работното посещение ще послужат на Работната група по регионална политика и регионално развитие на Програма ИМС за основа на нова концепция за регионално развитие на България. ◆

ЕКИПЪТ ЗА НОВАТОРСКИ ПРАКТИКИ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ СЕ СРЕЩНА В СОФИЯ НА ТРЕТОТО ПОРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ ЗА ГОДИНАТА

От 18 до 19 юли в х-л „Рила“ в София ФРМС бе домакин на поредно заседание извън работната среда на Екипа за новаторски практики в местното самоуправление. В срещата взеха участие 20 членове на екипа, които през първия ден споделиха новости от своите общини и работата на центровете за услуги на гражданите, запознаха се с експертна информация относно системата за гражданска регистрация на населението и използването на цифрови сертификати, както и относно достъпа на общините до Национална база данни „Население“. Членовете на екипа, които са преподаватели по модул „Обслужване на гражданите“ на ФРМС, направиха анализ на проведеното обучение по темата в 12 общини на базата на оценката и препоръките на участниците в семинарите. Констатирана бе отлична цялостна оценка за семинара, дадена от 70% от преминалите курса на обучение, като общата средна оценка е 5,63 по шестобалната система. През втория ден на срещата членовете на екипа се срещнаха с представители на Агенцията за малки и средни предприятия за координиране усилията по внедряване на информационни гишета за предприемачи. Проведе се дискусия по примерно „дърво“ на общинска уеб-страница, като накрая се сформира работна група, която да обобщи представената информация, опит и мнения в препоръчителен модел в помощ на българските общини при разработване или усъвършенстване на техните Интернет-страници. Екипът реши да проведе следващата си среща в края на месец октомври в Община Добрич.

Националната асоциация на секретарите в България ще проведе цикъл дискуссионни семинари „Документооборот и протокол в дейностите на общините“. На 19 и 20 септември в Ямбол секретарите от Югоизточния район (Бургас, Сливен, Стара Загора, Хасково, Ямбол) ще могат да преминат обучението. На 26 и 27 септември в Сапарева баня е работната среща на секретарите от Югозападен район (Благоевград, Кюстендил, Перник, София, Радомир). На 3 и 4 октомври в Трявна модулет ще бъде представен на секретарите на общини от Северния Централен район (Русе, Ловеч, Велико Търново, Плевен, Габрово). На 10 и 11 октомври в Разград ще се срещнат секретарите от Североизточен район (Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище, Шумен). В Берковица на 24 и 25 октомври са поканени да участват секретарите от Северо-западния район (Видин, Враца, Монтана).

7 читалища от Югоизточна България ще бъдат финансирани по проект „Гражданско развитие и участие чрез мрежата на читалищата“, осъществяван благодарение на Министерство на културата, Програма на ООН за развитие, Програма „Матра“ на Правителството на Холандия и Американската агенция за международно развитие.

На 1 август 2002 г. стартират първите одобрени за финансиране демонстрационни проекти на читалища от Югоизточна България. Схемата за безвъзмездно финансиране на демонстрационни проекти е отворена за 300-те читалища, включени в проекта. Тя се осъществява на два етапа: 2002 - 2003 г. и 2003 - 2004 г.

В първия етап на национално ниво свои предложения подадоха 190 читалища, а общо одобрените проекти са 37. От проектите се очаква да дадат добър пример за дейности, взаимоотношения и партньорства в местната общност.

Одобрените за финансиране проекти от Югоизточния регион са седем:

- „Културен туризъм“, Читалище „Л. Н. Толстой“, с. Ясна поляна, област Бургас - 15 000 лв.
- „Туристически и информационен център“, Читалище „Съгласие - Напредък“, гр. Котел, област Сливен - 14 000 лв.
- „Нов живот за традиционните занаяти и празници в Селиминово“, Читалище „Светлина“, с. Селиминово, област Сливен - 13 000 лв.
- „Отворени врати“ - Читалище „Родина“ - гр. Стара Загора - 16 500 лв.
- „Долината на розите и тракийските царе“, Читалище „Искра“, гр. Казанлък, област Стара Загора - 18 000 лв.
- „Читалището - дом за всички“, Читалище „Христо Ботев“, с. Партизанин, област Стара Загора - 8 000 лв.
- „Преодоляване на социалната изолираност на възрастните хора в село Войника“, Читалище „Възраждане“, с. Войника, община Стралджа; област Ямбол - 9 000 лв.

Авторски хонорари се получават в офиса на ФРМС. За справки: Елвира Колева, тел.: (02) 943 44 22, вътр. 129, ekoleva@flgr.bg

МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ

РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

От 15 до 28 септември 2002 година Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) и Уорлд Лърнинг, с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие, организират обучение на 12 български общински специалисти по маркетинг на общини. Обучението ще се проведе в Полша и Ирландия и има за цел проучване опита и проследяване цялостния процес по създаване и прилагане на общински маркетингови стратегии, както и стимулиране на местното икономическо развитие. Като една от 12-те кандидатки за ЕС Полша е доказала възможностите си в областта на стратегическо планиране на местното икономическо развитие, Ирландия като член на ЕС предприема много иновационни дейности за привличане на инвеститори в градовете си и прилага активна маркетингова политика.

календар - септември

На 19 и 20 септември в София, ФРМС ще проведе семинар за обучение на общински специалисти по връзки с обществеността от цялата страна. Сред основните теми на семинара са: одит на комуникациите, позитивни връзки с медиите, комуникация с обществеността чрез уеб-страници, стойност и принципи на ПР професията. Основен лектор на семинара ще бъде Уилям Гърент, американски консултант към Програма Инициатива Местно самоуправление, както и бележити български медийни практики и експерти.

На 25 септември 2002 г. в гр. София Проект „Заетост чрез подкрепа на бизнеса - JOBS“ организира национална конференция „Общините в подкрепа на бизнеса“.

Основната цел на конференцията е да бъдат представени успешни модели за подкрепа на бизнеса и за привличане на инвестиции в българските общини, както и да се даде форум за обмен на идеи по стратегически приоритети на местното икономическо развитие в България.

Очаква се участие в конференцията да вземат общо 300 участници - представители на Министерство на труда и социалната политика, инвеститори, търговски аташета на чуждестранните мисии в България, представители на областните администрации, представители на местната власт, частния сектор и неправителствени организации, развиващи дейност в тази област.

Конференцията се организира от Проект JOBS, съвместна инициатива на Министерство на труда и социалната политика и Програмата на ООН за развитие. Съорганизатор е Фондацията за реформа в местното самоуправление.

Фондация „Отворено общество“ - София обявява конкурс „Полицията в служба на обществото“ по следните основни теми: 1: Популяризиране на понятието „полицията в служба на обществото“ (community policing) и представяне на полицейската работа в обществото; 2: Установяването на ефективни механизми за отчетност и граждански контрол върху действията на полицията; 3: Институционална подкрепа на комисиите за обществен ред и сигурност към общинските съвети и разработване на местни стратегии за осигуряване на обществен ред и сигурност и за превенция на престъпността. Могат да кандидатстват организации, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. По първи приоритет могат да кандидатстват и научни институти. Формуляри за изготвяне на проектите могат да бъдат получени в информационните центрове „Отворено общество“ в страната. Консултации по проектните идеи се дават след предварителна уговорка от Иванка Иванова, Фондация Отворено общество - София, тел. 02/930 66 17 или email: iivanova@osf.bg. Краен срок за приемане на документите е **23 септември 2002, 17.30 ч.** Подробна информация, формуляр за кандидатстване и бюджет ще намерите на адрес: http://www.osf.bg/competitions/comp_colpi_092302.html

Програма „Реформа в местното самоуправление“ обявява конкурс „ЕВРОПРАКТИКИ 2002“ за набиране на проекти по следните теми: 1: Подобриване на взаимодействието между структурите на централната и местната администрация чрез нови форми на участие на неправителствените организации (НПО); 2: Развиване на специфични професионални умения у общинските служители с цел ускоряване на реформата в обществените услуги и улесняване на двупосочния обмен на информация между граждани и местна власт. Финансират се съвместни проекти на организации, чиито профил съответства на основната цел на проекта, и общината, на чиято територия ще се реализира проектът. Целева група на проектите трябва да бъдат гражданите, живеещи на територията на съответната община и ползващи се от резултатите от проекта. Краен срок за подаване на документите е **16 септември 2002 г.** Документи, подадени по пощата, трябва да бъдат с пощенско клеймо не по-късно от 12 септември 2002 г. Формуляри и консултации за изготвяне на проектите могат да бъдат получени в Информационните центрове „Отворено общество“ в страната, чиито адреси и телефони се публикуват във всеки брой на бюлетина на фондацията, в Информационен център - София, на тел.: (02) 951 6552. Подробна информация, формуляр за кандидатстване и бюджет ще намерите на адрес: http://www.osf.bg/competitions/comp_euro_092702.html

Издаването се финансира от Американската агенция за международно развитие, Вашингтон, САЩ
Главен редактор Гинка Капитанова Редакционна колегия Росица Райчева, Татяна Амитрова, Любомира Кочева
Адрес: ул. "Сан Стефан" 22 А София 1504, тел.: 943 44 22, факс: 944 23 50, www.fgr.bg fgr@fgr.bg
Печат: "Агенция Дейта" ООД, тел. 920 00 57 ISSN 1310 - 7747

При препечатване на материали от бюлетина е необходимо предварителното съгласие на издателю

